

Trzecia tajemnica: Boże Narodzenie – warsztaty malarskie w Toskanii

Gdy wystawa obrazów Zwiastowania odwiedza kolejne miasto, finiszujemy przygotowania do wernisażu i wystawy obrazów Nawiedzenia w Warszawie, malarze związani z projektem „Namalować katolicyzm od nowa” rozpoczęli już prace nad zobrazowaniem Narodzenia Pańskiego – trzeciej tajemnicy różańca. Właśnie zakończyli kilkudniowe warsztaty w Toskanii. [FOTO]

Na zaproszenie mecenasów projektu „Namalować katolicyzm od nowa” Jolanty i Mirosława Gruszków, tegoroczne warsztaty przygotowujące dziesięciu malarzy do zmierzenia się z tematem trzeciej tajemnicy radosnej Narodzenia Pańskiego, odbyły się w ich posiadłości w południowej Toskanii. W malowniczym otoczeniu winnic i gajów oliwnych, w ciągu pięciodniowego pobytu znalazł się czas, zarówno na szereg wykładów i dyskusji, jak i na zwiedzanie pobliskich miast, muzeów i kościołów. Grupie dziesięciu malarzy (w składzie: **Jarosław Modzelewski, Beata Stankiewicz, Bogna Podbielska, Karolina Żądło, Ignacy Czwartos, Jacek Hajnos OP, Wojciech Głogowski, Krzysztof Klimek, Jacek Dłużewski, Grzegorz Wnęk**) towarzyszyli gospodarze Jolanta i Mirosław Gruszkowie, jak i inni mecenas projektu – Krzysztof i Danuta Domareccy oraz pomysłodawca projektu Dariusz Karłowicz, prezes Fundacji Świętego Mikołaja oraz wiceprezes Joanna Paciorek.

Serie wykładów rozpoczęli zakonnicy, którzy na zaproszenie organizatorów przyjechali z Rzymu. Ojciec Paweł Trzopek biblista, dominikanin z *Angelicum*, w wykładzie otwierającym warsztaty skupił się na analizie sceny Bożego Narodzenia w dwóch ewangeliach (według św. Mateusza i wg. św. Łukasza) oraz na starotestamentalnych zapowiedziach tego wydarzenia, zwłaszcza w księdze Izajasza.

Paulin, ojciec Bazyli Degórski jako patrolog omawiał scenę Narodzenia Pańskiego z perspektywy Ojców Kościoła i tradycji, kształtującej się w pierwszych wiekach chrześcijaństwa. O istocie tamtych rozstrzygnięć świadczy fakt, że w dużej mierze pozostały niezmienione do czasów współczesnych i były zbiorem twórczego zasobu, z którego korzystały kolejne pokolenia chrześcijan.

Każdy wykład kończyła seria pytań malarzy, którzy dociekliwie starali się uchwycić temat przedstawienia tej tajemnicy. Oprócz zrozumienia tej sceny w historii zbawienia ludzkości, malarzy interesowała konieczna symbolika, która musi zaistnieć, aby obraz był czytelny i mógł służyć kultowi we wspólnocie Kościoła.

Historyk sztuki, Anna Kilian w ramach serii trzech wykładów prezentowała dziesiątki przedstawień Bożego Narodzenia, które na przestrzeni wieków stawały się inspiracją do modlitwy i nawrócenia. Różne epoki i różne style, uwypuklały inne aspekty tej tajemnicy.

Malarze mieli również okazję wysłuchać dwóch wykładów przygotowanych i nagranych wcześniej. Wysłuchali ojca Jarosława Kupczaka OP oraz ks. Józefa Naumowicza. Ojciec Jarosław Kupczak OP swój wykład poświęcił zagadnieniom dogmatycznym związanym z Narodzeniem Pańskim, akcentując pojawienie się wraz z narodzinami Jezusa, nowego pokoju *Pax Christiana* w przeciwieństwie do porządku *Pax Romana* i tym samym wyniesienia człowieka do innej rzeczywistości.

Z kolei, ks. Józef Naumowicz wykład poświęcił podstawom biblijnym i późniejszej tradycji Bożego Narodzenia, skupiając się na rozszyfrowaniu symboliki pochodzącej bezpośrednio z opisów ewangelicznych (gwiazda, dary mędrców itd.) jak i tradycji, choćby wyboru daty narodzin Chrystusa.

Pobyтови w Toskanii towarzyszyło zwiedzanie okolicznych miast. Udało się dwukrotnie odwiedzić Sienę (w tym gigantyczne zbiory w *Pinacoteca Nazionale di Siena, Museo dell'Opera del Duomo, Palazzo Pubblico*, jak również katedrę i kościoły zakonów mendykanckich oraz dom św. Katarzyny), Pienzę i San Gimignano. Dzięki obecności Juliusza Gałkowskiego, historyka sztuki a na tym wyjeździe również znakomitego przewodnika, malarze mogli poznać historię odwiedzanych miast i rozwijającej w nich architektury i sztuki oraz podziwiać na żywo sceny Bożego Narodzenia.

Wystawa obrazów Bożego Narodzenia i kontemplacji Dzieciątka odbędzie się w listopadzie 2025 w podziemiach katedry św. Floriana na warszawskiej Pradze.

Mikołaj Marczak

fot. *Mikołaj Marczak, Małgorzata Czajkowska*

Zobacz też:

Namalować katolicyzm od nowa

Wystawa Zwiastowania w Białymstoku od 8 października 2024